

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

w sprawie z wniosku K. C., B. W., E. B., Z. B. i M. C.

przy uczestnictwie L. B., I. H., G. W., J. H. i E. M.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 18 marca 2010 r.,

zażalenia uczestnika L. B.

na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 20 października 2009 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z dnia 20 października 2009 r. odrzucił skargę L.-B. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 26 stycznia 2001 r. w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia służebności. Sąd Okręgowy wyjaśnił, że podstawą skargi jest nieważność postępowania na skutek braku należytej reprezentacji L.-B. oraz ujawnienie nowego dowodu wcześniej nieznanego w sprawie. Co do pierwszej podstawy, Sąd Okręgowy stwierdził, że uzasadnienie skargi nie zawiera wskazania żadnych okoliczności faktycznych. Druga podstawa wiąże się z tym, że, zdaniem skarżącego, wyrok został wydany za pomocą

przestępstwa, ponieważ wnioskodawcy złożyli fałszywe zeznania (art. 403 pkt 2 k.p.c.). Sąd Okręgowy podkreślił, że według art. 408 k.p.c., po upływie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia postępowania, chyba że strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego pełnomocnik skarżącego wniósł o uchylenie postanowienia, o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania oraz zasądzenie kosztów postępowania, wyjaśniając, że skarżący od wielu lat pozostaje pod stałą opieką psychiatryczną, co było widoczne dla Sądu i uczestników postępowania. Stan ten pozbawiał go możliwości działania w postępowaniu, w którym powinien być reprezentowany przez ustanowionego przez sąd kuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W uzasadnieniu kwestionowanego postanowienia wskazano wyraźnie, że przyczyna odrzucenia skargi o wznowienie nie polegała na tym, że Sąd merytorycznie rozważał, czy rzeczywiście strona była pozbawiona reprezentacji. Sąd Okręgowy uznał, że skarga nie była oparta na ustawowej podstawie, co spowodowało jej odrzucenie. Skarżący bowiem jedynie odwołał się do podstawy wznowienia określonej w art. 401 pkt 2 k.p.c., jednakże nie wskazał żadnych dowodów świadczących o istnieniu tej podstawy. Takie stanowisko Sądu Okręgowego jest prawidłowe. Zgodnie bowiem z rozkładem ciężaru dowodu uregulowanym w art. 6 k.c., skarżący musi udowodnić istnienie wskazywanych przez siebie okoliczności. Nie jest zatem wystarczające jedynie powołanie się na występowanie w sprawie przesłanki uzasadniającej wznowienie postępowania, lecz wnoszący skargę o wznowienie postępowania musi wykazać istnienie takiej przesłanki. Z jednolitego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że sąd bada, czy twierdzenia zamieszczone w skardze stanowią ustawową podstawę wznowienia postępowania, jeżeli bowiem wskazana podstawa w rzeczywistości nie występuje, skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. Podobnie podlega odrzuceniu skarga o wznowienie postępowania, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy sprecyzowana przez stronę podstawa nie zostanie przez sąd stwierdzona. Odrzucenie skargi o wznowienie postępowania nie może natomiast nastąpić w wypadku, gdy podstawa wznowienia istnieje, ale jest merytorycznie nieuzasadniona. Z przedstawionych powodów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).